

VĚŽ

5. výročí zpřístupnění
svatojánské věže ve Frýdku

GALERIE VĚŽ
2011-2015

11

Zpřístupnění svatojánské věže
Dotknout se místa

OBSAH

Program 2011	5
ZPŘÍSTUPNĚNÍ SVATOJÁNSKÉ VĚŽE	6
Slovo o projektu / Dagmar Čaplyginová	7
Historie věže / David Pindur	9
Rekonstrukce věže / Miroslav Příkryl	11
Pohledy do dějin farnosti Frýdek / David Pindur	13
Realizace v architektuře / světelné dílo Pavla Korbičky	14
Galerie Věž / úvodní text / Dagmar Čaplyginová, Tomáš Rozehnal	15
DOTKNOUT SE MÍSTA / PAVEL KORBIČKA, OLDŘICH MORYS, LUCIE VÍTKOVÁ	19
Dagmar Čaplyginová / upravené úvodní slovo	19
Vertikály / Pavel Korbička	21
Dotknout se místa / Lucie Vítková	21
Neobyčejně obyčejné / Oldřich Morys	22
Galerie Věž / Dotknout se místa / Pavel Preisner	23
Pavel Korbička, Lucie Vítková / biografie	24
Oldřich Morys / biografie	25
LITERÁRNĚ-HUDEBNÍ VEČER / JEHO JMÉNO JE JAN / PAVEL HRUŠKA, JAKUB CHROBÁK, PETR HRUŠKA, YVETTA ELLEROVÁ, JIŘÍ JINDŘICH MACHÁČEK, IVO KALETA	27
Básně Petra Hrušky zhudebněné Yvettou Ellerovou	27
Báseň Petra Hrušky ze sbírky Darmata	28
Klavír / Jakub Chrobák	30
Pionýrská laguna / Ivo Kaleta	33
Pavel Hruška, Ivo Kaleta / biografie	35
Petr Hruška, Yvetta Ellerová / biografie	36
Jakub Chrobák, Jiří Jindřich Macháček / biografie	37
Poděkování	38

UMĚNÍ NENÍ SVRCHOVANOST, KTERÁ VĚDOUCNĚ PŘESÝPÁ TY NEJVVYŠŠÍ FENOMÉNY JAKO BŮH, VÍRA, SMRT, VLAST NEBO LÁSKA, UMĚNÍ JE JEN DOCELA POCTIVÝM PROŽÍVÁNÍM SVĚTA. SKUTEČNÁ TVORBA SE K HODNOTÁM SPÍŠ NĚJAK VĚCNĚ, AUTENTICKY A POMALU VZTAHUJE, OD DETAILŮ KAŽDODENNÍHO, VE KTERÉM TEPRVE NÁHLE ZAZÁŘÍ COSI Z TAJEMSTVÍ, KTERÝM OSTATNĚ VŠECHNY TY POJMY STÁLE JSOU. UMĚNÍ JE SPÍŠ VOLÁNÍM NEŽ DEFINICÍ.

PETR HRUŠKA

V době, kdy bylo naše město zcela přeměněno normalizační výstavbou, se neztratila pouze stará zákoutí a celé ulice, ale byla zničena staletími tvořená struktura a pevné body v ní, které dávají lidskému životu účel a smysl. Proto nás nápad Zdeňka Skalky a Miroslava Příkryla, zpřístupnit věž farního kostela, tak zaujal. S nadšením jsme přijali tuto výzvu a rozhodli jsme se podílet se na oživujícím programu duchovní sounáležitosti připomenutím historie a hlavně živými prezentacemi současného umění.

Věž, a to i kostelní, je velmi zvláštním místem. Přestože bezprostředně navazuje na

REKONSTRUKCE VĚŽE

Věž kostela sv. Jana Křtitele procházela od roku 1993 postupnou rekonstrukcí, kdy byla nejdříve osazena ocelová táhla zajišťující stažení věže v místech prasklin zdiva a následně bylo v průběhu čtyř let postupně kompletně provedeno nové vyspárování cihelného a kamenného zdiva na celé věži. Práce se prováděly ze závěsné lávky a vždy po dobu jednoho roku probíhala oprava jedné ze čtyř stran věže. Myšlenky na budoucí možné zpřístupnění věže se ve farnosti diskutovaly už od roku 1994. Od roku 2001 farnost začala s postupnými opravami vnitřních schodišť ve věži již jako s přípravou na možné budoucí zpřístupnění věže. Tyto opravy pokračovaly řadu let podle zdrojů, které se podařilo frýdecké farnosti na opravy zajistit. Byl přemístěn hodinový stroj do vyšší polohy ve věži (tím došlo ke zkrácení rozvodů k číselníkům) a do hodinového stroje bylo nainstalováno automatické natahování pomocí elektromotorů a synchronizace přesného času pomocí rádiového signálu. V horní části byl místo chatrného dřevěného žebříku navržen a realizován systém dvou točitých ocelových schodišť s me-

zipodestou, který umožňuje bezpečný přístup až k vikýřům ve střeše věže. Ve věži byla rovněž provedena nová elektroinstalace a osvětlení se záložním zdrojem a bezpečnostním systémem pro výpadek elektřiny. Od roku 2009 usilovalo Sdružení Filip Neri o získání potřebného grantu, který by umožnil dovybavení věže tak, aby mohla být otevřena pro veřejnost. V roce 2011 se Sdružení Filip Neri podařilo uspět se žádostí na Nadaci OKD, která poskytla zásadní částku na dobudování pokladny, dovybavení reflektorovým osvětlením, realizaci stále expozice a prvních výstavních projektů a celkové zprovoznění věže v roce 2011. Na rozjezd provozu věže rovněž přispěl Moravskoslezský kraj a Statutární město Frýdek-Místek.

Miroslav Příkryl, Spolek Filip Neri
provozovatel věže

POHLEDY DO DĚJIN FARNOSTI FRÝDEK

REALIZAČNÍ TÝM STÁLÉ EXPOZICE

MIROSLAV PŘIKRYL, DAVID PINDUR, TOMÁŠ ROZEHNAL,
JAN BITTNER, DAGMAR ČAPLYGINOVÁ, MARKÉTA BŘEZINOVÁ,
MICHAL POPIELUCH, DRAHOMÍRA JURTÍKOVÁ

Stálá expozice „Pohledy do dějin farnosti Frýdek“ v horní části svatojánské věže seznamuje prostřednictvím textového a obrazového materiálu se základní faktografií týkající se bohatých církevních dějin dříve samostatného města Frýdku a nejbližšího okolí. Informační panely jsou věnovány tematickým okruhům jako jsou církevní správa Slezska, dějiny farního kostela sv. Jana Křtitele ve Frýdku a jeho nepřehlédnutelné věže, poutní místa na území farnosti, která reprezentují frýdecká bazilika Navštívení Panny Marie a dřevěná kaple Povýšení sv. Kříže nad pramenem v Hájku, další kostely a sakrální objekty ve Frýdku, Lískovci, Starém Městě a Panských Nových Dvorech (textový a obrazový materiál v rozšířené podobě zájemci naleznou na webových stránkách svatojánské věže).

Součástí expozice je několik trojrozměrných exponátů z depozitáře frýdecké farnosti. Většinou se jedná o unikátní, dosud nikdy nevystavené předměty, mezi nimiž si pozornost zaslouží např. fragment pozdně gotického kostelního portálu, barokní pískovcová plastika sv. Jana Nepomuckého či funkční zvon sv. Barbory z roku 1850.

Autorem scénáře stálé expozice je historik David Pindur působící v Muzeu Těšínska. Podklady pro stálou expozici byly získány nejen z bohatých sbírek Římskokatolické farnosti Frýdek nýbrž také z fondů Muzea Těšínska, Státního okresního archivu Frýdek-Místek a především ze soukromých sbírek.

David Pindur

GALERIE VĚŽ

Galerie Věž se stala nedílnou součástí svatojanské věže. Na rozdíl od galerií klasického typu v běžně upravených prostorách má potenciál oslovovat širokou veřejnost. Každý návštěvník věže se totiž s rozmanitými projevy současného umění setkává mimoděk již v prvních třech patrech, která jsou pro galerijní instalace vyhrazena.

Samotná dispozice prostoru se do značné míry spolupodílí na výsledné podobě děl a ovlivňuje celkovou koncepci provozu galerie, která se orientuje na tvorbu instalací, upřednostňuje multimediální projevy s konceptuálním zázemím, jež jsou často řešeny jako site specific - to znamená umění zasazené do kontextu určitého prostoru, kterým je přímo vymezováno. Tato umělecká forma závisí na konkrétním místě, jeho atmosféře a historii, využívá genia loci daného místa, poukazuje na jeho kulturně-umělecké souvislosti.

Fenomén „věže“ má také blízko k některým momentům obsaženým v obecných rysech povahy umění: svým „uvnitř“ odkazuje k izolaci, soustředění, ponoření, výjimečnosti,

svým „ven“ odkazuje k možnému nadhledu a rozhledu, jinému úhlu pohledu. Zkoumání těchto možných významů a přesahů pro nás bylo stěžejní inspirací.

INSTALACE A UMĚNÍ MÍSTA

Zajímaly nás jak výrazné umělecké osobnosti, pro které bylo zadání díla do konkrétního prostoru již opakovanou výzvou, tak mladí umělci „vystavení“ zcela nové situaci. Dále také umělci s blízkou vazbou k městu jako svému rodišti. K vlastnostem věžního prostoru patří přítomnost pronikajícího světla a celková vertikálnost, která se zcela přirozeně stala určujícím prvkem většiny instalací: od prvotního uchopení duchovnosti celého věžního prostoru v projektu tří autorů Dotknout se místa, přes následné prozáření tří pater galerijního prostoru v interaktivním projektu studentů a impozantní kresbou na plátně Petra Zubka až po monumentální křídovou kresbu Karin Šrubařové přímo na zdech věže a dosud poslední instalaci

DOTKNOUT SE MÍSTA

PAVEL KORBIČKA, OLDŘICH MORYS, LUCIE VÍTKOVÁ
DAGMAR ČAPLYGINOVÁ /SLOVO/

„Prostor, který je nejpodstatnějším prvkem instalace, je přes své materiální kvality a zdání prostorem myslí, podobně jako prostor divadelní hry. Instalace je tedy především časoprostorovou metaforou, podobenstvím.“ Téměř prázdné vstupní prostory věže představují počátek (úpatí) instalace, která teprve během stoupaní vzhůru postupně graduje a vyjevuje svůj smysl.

Tvorba sochaře, akčního umělce Pavla Korbičky, autora mnoha světelných realizací, spočívá v rozvíjení poloh minimalismu. Důležitou roli v ní hraje zkoumání světla, jeho přesahů a významů až k zázračnosti okamžiku a místa. Pavel Korbička se ve věži představuje staticky ukotvenými světelnými instalacemi, které nazval prostě Vertikály. Při pohledu na první z nich se mi vybavuje Heideggerova věta: zvuk večerních zvonů přivádí lidi jakožto smrtelníky před to, co je božské. „Symbolický význam zvonů je především archetypální, provázený řadou asociací. Je to symbol nadčasový, univerzálně platný,

srozumitelný napříč různými kulturami, národy a místy.“² Rudý tón vertikály vychází přímo ze srdce zvonu, z jeho středu. Barva, přisuzovaná v umění také barvě duše, nasvětluje vnitřní prostor zvonu i prostor kolem něho. Z množství dalších významů se „vybarvuje“ rys očišťující, spirituální energie, ale i pocit jakéhosi přítomného, živého bytí. Druhé světelné dílo Vertikála I, kterou Pavel Korbička nazval Pramen Jana Křtitele a kterou celá instalace ve věži vrcholí, nás nutí zaklonit hlavu a hledět vzhůru v údivu nad zjevenou duchovní zázračností místa stejně jako nad dokonalostí konstrukce krovu a tesařského řemesla. Ukazuje však také zpátky na zem. Neony se v pojetí Pavla Korbičky zcela odpoutaly od pomíjivosti obvyklého spojení s pozlátky světa: zapojeny do nových souvislostí nabývají další dimenzi.

Oldřich Morys, letošní absolvent Ateliéru sochařství 2 na Fakultě výtvarných umění při VUT v Brně, kde působí Pavel Korbička jako asistent, je sochař, akční umělec, zabývá se land-artem,

LITERÁRNĚ-HUDEBNÍ VEČER JEHO JMÉNO JE JAN

PETR HRUŠKA /SLOVO/, YVETTA ELLEROVÁ /ZHUDEBNĚNÁ POEZIE/,
JAKUB CHROBÁK /SLOVO/, IVO KALETA /SLOVO/,
JIŘÍ JINDŘICH MACHÁČEK /HOUSLE/
PAVEL HRUŠKA /SLOVO/

DVEŘE

Vždycky se ty dveře zavíraly, samy od sebe,
léta letoucí, s pomalým chvatem.
Ted se ani nehnu.
Před nimi žena zvedá provinile velkou
spodní košili, která v noci spadla ze šňůry.
Muž se dívá na ženu s tou košilí. Asi vítr.
Někdy v noci.
Oba by chtěli vědět kdy, kdy přesně se to
stalo, oba by chtěli být v té chvíli.

ČERVENEC

Janu Balabánovi

U okna noční ložnice
jako u okna vlaku
jenomže venku pořád stojí
tma stromu
za zády hledí zvířata
na dětském pyžamu

GALERIE VĚŽ / 2011

ZPŘÍSTUPNĚNÍ SVATOJÁNSKÉ VĚŽE DOTKNOUT SE MÍSTA

Vychází v edici Galerie Věž

www.svatojanskavez.cz

REDAKCE Dagmar Čaplyginová

TEXTY Dagmar Čaplyginová, Tomáš Rozehnal, David Pindur, Miroslav Přikryl, Pavel Korbička,
Lucie Vítková, Oldřich Morys, Pavel Preisner, Petr Hruška, Jakub Chrobák, Ivo Kaleta, Pavel Hruška

FOTO Michal Popieluch, Oskar Helcel, archiv Davida Pindura, archiv autorů

JAZYKOVÁ KOREKTURA Radmila Vaňková

GRAFICKÁ ÚPRAVA A SAZBA Markéta Březinová

PŘEBAL Andrea Sibinská

VYDAVATEL Dagmar Čaplyginová, Revoluční 310, Frýdek-Místek

TISK Kleinwächter, Frýdek-Místek

STATUTÁRNÍ MĚSTO
FRÝDEK-MÍSTEK

Publikace k 5. výročí zpřístupnění svatojánské věže ve Frýdku vychází za podpory
statutárního města Frýdek-Místek při příležitosti oslav 750 let města

Vydání první, Frýdek-Místek 2016

ISBN 978-80-906626-0-5

ISSN 2533-4786

12

ION

Černé na bílém

GALERIE VĚŽ

OBSAH

Program 2012	5
Rok konfrontace, ION, Černé na bílém / Dagmar Čaplyginová	7
ION / PAVEL RICHTR, LEOŠ HORT, JAKUB JINDRA, MOJMÍR MĚCHURA, MARTIN BLAŠKO, ADÉLA KORBIČKOVÁ, ONDŘEJ HOMOLA, ONDŘEJ MERTA, TOMÁŠ SEDLÁČEK	9
Úvodní slovo Petra Zubka	9
Sekce 01 / Pavel Richtr	11
Sekce 02 / Dobrou noc, spím / Ondřej Homola, Ondřej Merta	12
Sekce 03 / Jsoucno / Tomáš Sedláček	14
ČERNÉ NA BÍLÉM / PETR ZUBEK	17
Úvodní slovo Petra Zubka	17
Pobyt v čase a bytí / František Kowolowski	19
Petr Zubek / biografie	22

ROK KONFRONTACE

Společný projekt studentů Ateliéru multimédií a následná samostatná výstava vedoucí osobnosti ateliéru Petra Zubka ukázaly možný způsob mezigenerační konfrontace i kontinuitu vztahu pedagog – student. Studenti pracovali zcela samostatně, spíše Petrem Zubkem a asistentem Tomášem Hrůzou podporováni, povzbuzováni, než vedeni. Ve stejném čase se Petr Zubek inspiroval vězními prostory a rozhodoval se, jaká bude výsledná podoba jeho projektu.

ION

Instalace ION byla do jisté míry experimentem, nakolik dostačující budou pečlivé přípravy v ateliéru tváří v tvář konkrétním podmínkám vězního prostoru. Studenti měli možnost pracovat ve věži plných šest dnů (od rána do rána) a rozzářili její tři patra třemi světelnými instalacemi s použitím média zářivky. Každá z instalací měla být ve svém původním záměru interaktivní, a i když se to jedné z nich nezdařilo, konečné vyznění díla jako celku tím nebylo nijak ochuzeno. Právě tady měl divák možnost spočinout a vnímat skutečně snovou situaci navozenou světelnou kompozicí.

ČERNÉ NA BÍLÉM

Zubkova velkoryse pojatá kresba na plátně (nebo spíše její úchvatný rozměr 40 metrů) si vyžádala adekvátní prostředí ateliéru. Tvůrčí proces se odehrával s nepřetržitou myšlenkou na proporce daného prostoru, na „čitelnost“ záznamu odvislého od momentálního úhlu pohledu i od pohledu na objekt v jeho celistvosti. Bohatá textura kresby může odkazovat k různorodé textuře zdiva, v níž se objevuje kámen, cihla i zbytky betonu z nedávné minulosti. Divák stojící na počátku odvíjeného plátna tak mohl zažít dílo v impozantnosti jeho rozměru až ke zvonům, nebo se mu postupně, při pohybu vězními patry, kresba odkrývala v neustálých proměnách struktur.

Dagmar Čaplyginová

ION

**PAVEL RICHTR, LEOŠ HORT, JAKUB JINDRA, MOJMÍR MĚCHURA,
MARTIN BLAŠKO, ADÉLA KORBIČKOVÁ, ONDŘEJ HOMOLA,
ONDŘEJ MERTA, TOMÁŠ SEDLÁČEK
PETR ZUBEK /SLOVO/, HUGO A ZOE /ELEKTRONICKÝ KLUBOVÝ PROJEKT/**

V letošním roce Konfrontace představujeme Ateliér multimédií Fakulty výtvarných umění v Brně. V projektu nazvaném ION vytvořili studenti ve svatojánské věži soubor tří světelných instalací s prvky interakce mezi světlem, zvukem a prostorem.

Koncept výstavy vychází z principu využití společného média (světlo – zářivka) v separátních projektech řazených po patrech (sekcích). Inspirací pro název byl proces zvaný ionizace, při kterém se z elektricky neutrálního atomu nebo molekuly stává ion. Právě takový proces probíhá při každém výboji zářivky. Jednotlivé projekty nejsou pouze světelnými objekty, ale ve světelných impulzech jsou zároveň zakódovány zvukové kompozice. Tyto kompozice je možno dekodovat pomocí zařízení, které bude mít divák k dispozici. Výslednou zvukovou

kompozici může divák ovlivnit nasměrováním dekodéru na jednotlivé světelné objekty. Tři jedinečné instalace ve třech podlažích věže tedy komunikují s divákem, reagují na jeho pohyb, počítají s jeho reakcí a účastí.

Celý projekt byl spojen s týdenním plenérem studentů spolu s vedoucím ateliéru Petrem Zubkem a asistentem Tomášem Hrůzou ve Frýdku, a proto postaven tak, že přes prvotní skicu a plán byla konečná podoba instalace přímou reakcí na daný prostor a situaci.

Petr Zubek

SEKCE 03 – DRUHÉ PATRO JSOUCNO

Tomáš Sedláček /autor/

Martin Blaško /spolupráce/

Jsoucno je všechno a zároveň nic. V momentě, kdy neexistuje čas, nedokážeme rozlišit expanzi od redukce, degeneraci tvaru od seskupení řádu. Příběh nám vypráví světlo, mapuje možné tendence v celku, znemožňuje odlišení pozitivních tendencí od negativních, vysvětluje vzájemnou závislost protikladů. Tma nám deklaruje existenci světla a naopak. Bipolarita je základ jak hmoty, tak i našeho života. Slyšte světlo nebo tmu.

Autor konfrontován sakrální stavbou se inspiruje vlastními zkušenostmi a názory z oblasti víry a teologie. Snaží se najít východisko ze svého

kritického pohledu na narativní stránku náboženství a církev jako instituci. Inspiraci nachází ve vzpomínce na knihu Rozhovory s bohem Neala Donalda Walsche, kde se setkal s panteistickými pohledy na otázky bytí. Vzpomíná na pasáže o jsoucnu a interpretuje tento těžce uchopitelný pojem jako abstraktní, konstruovanou, světelnou sochu. Tím se zbavuje jakýchkoliv vazeb na konkrétní náboženství, ale současně zachovává duchovní téma.

Tomáš Sedláček

ČERNÉ NA BÍLÉM

PETR ZUBEK

DAGMAR ČAPLYGINOVÁ /SLOVO/, FRANTIŠEK KOWOLOWSKI /SLOVO/

HUGO A ZOE /ELEKTRONICKÝ KLUBOVÝ PROJEKT/

...pustil jsem se hned do práce a kreslím a kreslím, teda maluju, nebo spíš píšu, štětcem a černou barvou.

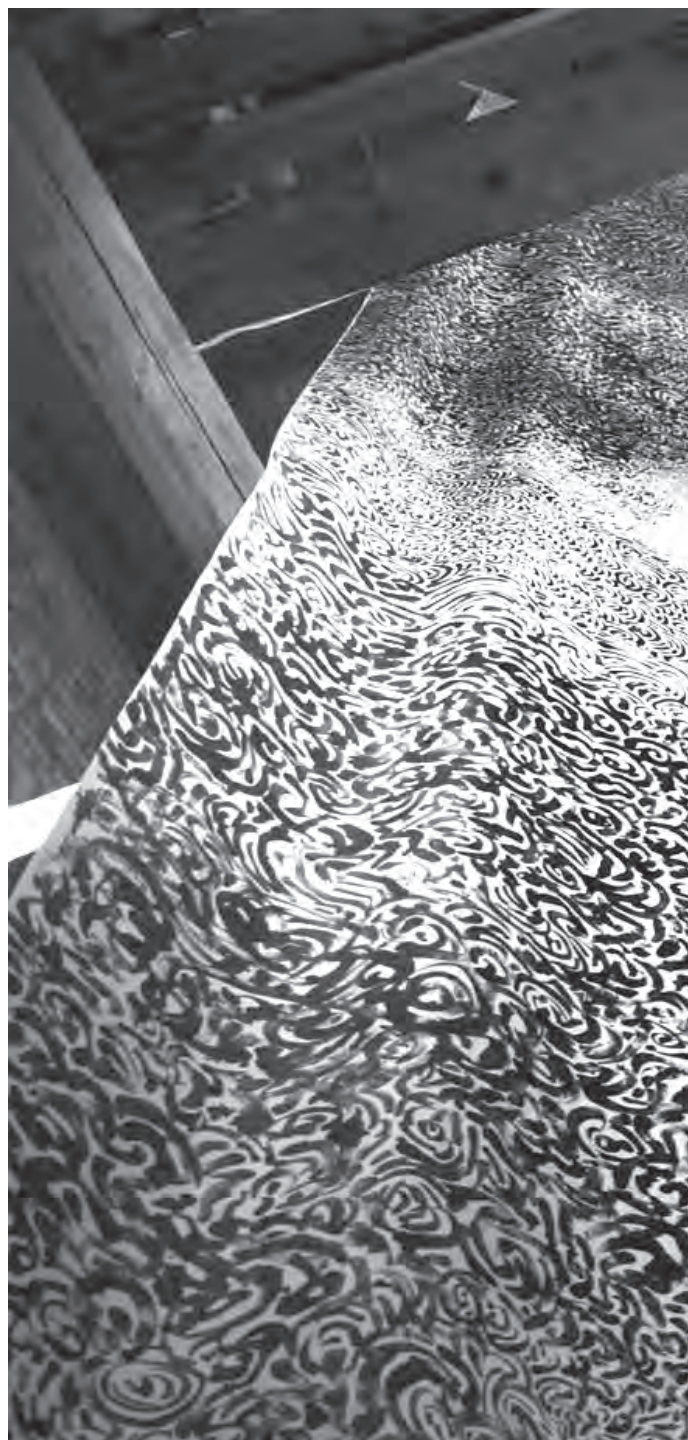
Původně v tom měla být jen Afrika, ale uvolňuji to. Vše se pomalu vyvíjí a roste. Způsob a forma kresby je zatím čistě intuitivní, dle situace, nálady v danou chvíli. Ten nápad s tou rolí byl myslím dobrý. Samotný pracovní proces je tím už zajímavý. To zabalování minulého, zaplněného a rozbalování budoucího, prázdného.

Zatím se na plátně odehrává rituál ryze abstraktních, organických tvarů a ornamentálních struktur. To vše se může ale za metr či za dva změnit, nechávám to na sobě. Chvilka se v tom úplně ztrácím a to mě baví. Ruka následuje impulsy z hlavy ... hlava je svobodná a skoro nepřemýšlí. Je to deník bez textu... O čase a energii. Proto i o Africe. Snad ji do toho dostanu. Je to pro mě důležité.

Ve výsledku by mělo být vše velmi plné. Přeplněné ... ten přetlak se musí drát ven. Je to radost, mít tu svobodu a pracovat chvíli tímto způsobem. Díky za ni.

Nazvu to asi „Černé na bílém“. Paradoxně. Protože žádný text, žádná jasná zpráva, či statement zde není. Naopak hledání, velké, dlouhé a černé. Na bílém.

Petr Zubeck

GALERIE VĚŽ / 2012

ION ČERNÉ NA BÍLÉM

Vychází v edici Galerie Věž

www.svatojanskavez.cz

REDAKCE Dagmar Čaplyginová

TEXTY Dagmar Čaplyginová, Petr Zubek, Pavel Richtr, Ondřej Homola,
Ondřej Merta, Tomáš Sedláček, František Kowolowski

FOTO Petr Zubek, archiv autorů

JAZYKOVÁ KOREKTURA Radmila Vaňková

GRAFICKÁ ÚPRAVA A SAZBA Markéta Březinová

PŘEBAL Andrea Sibinská

VYDAVATEL Dagmar Čaplyginová, Revoluční 310, Frýdek-Místek

TISK Kleinwächter, Frýdek-Místek

STATUTÁRNÍ MĚSTO
FRÝDEK-MÍSTEK

Publikace k 5. výročí zpřístupnění svatojánské věže ve Frýdku vychází za podpory
statutárního města Frýdek-Místek při příležitosti oslav 750 let města

Vydání první, Frýdek-Místek 2016

ISBN 978-80-906626-1-2

ISSN 2533-4786

13

Slovo v prostoru, prostor ve slovu

Věž

GALERIE VĚŽ

OBSAH

Program 2013	5
Rok Věženy, Slovo v prostoru, Věž / Dagmar Čaplyginová	7
SLOVO V PROSTORU, PROSTOR VE SLOVU / R. PUTZLACHER, R. VAŇKOVÁ, N. PATEROVÁ, A. LUŇÁČKOVÁ	9
Slovo v prostoru, prostor ve slovu / Dagmar Čaplyginová	9
Literárně-hudební večer s poezií Renaty Putzlacher	11
Slova ve věžích, věže slov / Pavel Hruška	11
Krása z nejistoty / Petr Hruška	15
Básně Renaty Putzlacher ze sbírkyAngelus	17
Literárně-hudební večer s poezií Radmily Vaňkové	19
Lux versus luxus / Tomáš Rozehnal	19
Básně Radmily Vaňkové	20
Literárně-hudební večer s poezií Natálie Paterové a Alžběty Luňáčkové	22
Básně Natálie Paterové ze sbírky Uvnitř kosti duha	23
Básně Alžběty Luňáčkové	24
Závěrečný večer	25
Natálie Paterová / biografie	27
Alžběta Luňáčková, Radmila Vaňková, Renata Putzlacher-Buchtová / biografie	28
KARIN ŠRUBAŘOVÁ / VĚŽ	31
Persona Věž / Petr Mecner	31
Galerie Věž v roce 2013 / Pavel Hruška	33
Karin Šrubařová / biografie	38

ROK VĚŽENY

Projekty Prostor ve slovu a Věž nespočívají svou podstatou ve viditelné komunikaci umělce s prostorem věže. Na rozdíl od předchozích realizací se vše odehrává spíše skrytě: individuální naslouchání básním i postupné zjevování se křídové kresby vyžaduje soustředěnou vnímavost k prostoru věže, k jejímu geniu loci i k osobnímu vnitřnímu ustrojení. Věž jako oáza klidu ducha, jako intimní setkání s ostatními v tichu.

SLOVO V PROSTORU

Během stoupání věží mimoděk přizpůsobujeme rytmus chůze rytmu básně. Zpomalujeme, zaposloucháváme se, trpělivě nasloucháme neviděnému. Podaří-li se navodit ztišení a koncentraci, můžeme prožít radost ze znovu objevené vnitřní obraznosti vyvolané slovem a hlasem v prostoru.

VĚŽ

Monumentální a zároveň subtilní křídová kresba Karin Šrubařové provedená přímo na vnitřním zdivu se dotkla samotné materie věže. Tato Věž ve Věži se divákovi odkrývala v celé závratí vertikality, avšak tiše a neokázale. Zdánlivě univerzální charakter kresby (šrafury) může být zároveň záznamem velmi niterného vztahu mezi tvůrcem „přinášejícím své tělo“ a jistou daností mohutného prostoru. Jedinečnost této stopy tkví v rozvrstvení kresby, v ubírání, v třibení, v pochopení souvislosti mezi strukturou kresby a celistvostí věže ve smyslu uchopení vertikality jako určujícího znaku „Persony Věž“.

Dagmar Čaplyginová

SLOVO V PROSTORU

PROSTOR VE SLOVU

**RENATA PUTZLACHER, RADMILA VAŇKOVÁ, NATÁLIE PATEROVÁ,
ALŽBĚTA LUŇÁČKOVÁ**

**DAGMAR ČAPLYGINOVÁ /SLOVO/, PAVEL HRUŠKA /SLOVO/,
YVETTA ELLEROVÁ /ZHUDEBNĚNÁ POEZIE/,
JIŘÍ MACHÁČEK /HOUSLE/, PETR HRUŠKA /SLOVO/**

Inspirací pro Slovo v prostoru se stala sbírka básní Natálie Paterové Uvnitř kosti duha a samotný výlučný prostor svatojánské věže, kde se lze zastavit, vnímat a naslouchat.

Myšlenka projektu se dotýká také možných způsobů prožívání, o kterých píše Petr Hruška v jednom z textů, které nám k projektu poskytl. V textu Sekundární život si všímá, jak se „Snaživě a bez ustání pořád připravujeme na tu chvíli, až obeznámeni se všemi podstatnými informacemi budeme konečně moci přistoupit ke skutečnému prožívání. Stále zdokonalujeme tu přípravu. Ale možná jsme se již uvelebili ve svých sekundárních existencích natolik, že se onoho primárního

prožitku nakonec rádi zřekneme, protože by mohl svou nezkroceností napáchat nezměrné škody v našem poučeném dlení... A pro samou druhotnou vybavenost se vyhneme nakonec nárazu neznámého okamžiku – té básni, o které ještě nikdo nic nenapsal.“

Právě kvůli vzácnosti onoho nárazu neznámého okamžiku jsme chtěli projekt udržet v co nejčistší podobě, postihnout úzký vztah autora a díla, a to i bez „pomoci“ profesionálního přednesu.

Každá ze čtyř básnírek měla ve věži vyhrazen určitý čas, v němž bylo možné se zaposlouchat do nahrávky jejích básní v autentické interpretaci (prostřednictvím MP3

VĚŽ

KARIN ŠRUBAŘOVÁ

TOMÁŠ ROZEHNAL /SLOVO/

PETR MECNER /SLOVO/

MARIE LADROVÁ /THEREMIN/

PERSONA VĚŽ

Zatím všechny výstavní prezentace, které jsme v tomto specifickém prostoru mohli vidět, měly jeden společný jmenovatel, a to že reagovaly na atributy místa a víceméně byly přímo pro konkrétní místo vytvářeny. Ne náhodou se můžeme pokusit o personifikaci tohoto prostoru, věž, v níž se právě nacházíme, polidštit a označit ji za svým způsobem spoluautora všech těchto realizací.

Pokud by se někdo pokusil popřít takto silný vertikální prostor, vedla by jeho snaha nejspíš k jistému nezdaru, protože už jenom tím, že by se snažil vizuálně komunikovat v rámci věže, nemohl by zároveň nepoužívat jazyk této věže nebo se k němu aspoň nevztahovat. Nejinak je tomu i v případě práce, která se před námi právě odhaluje. Tomu odpovídá i sám lakonický název výstavy.

Zatímco objekty a instalace, které tu za poslední dva roky bylo možno zhlédnout, uchopovaly tento prostor jako místo, pro něž je třeba vytvořit artefakt nový, uspořádáním věže inspirovaný, v případě křídové kresby Karin Šrubařové, nanášené přímo na zdivo, je tomu ještě trochu jinak. Nejedná se tu totiž ani o doplněk či invazi dovnitř věže, nýbrž o situaci, kdy distance mezi tímto místem, touto věží, a dílem zde vytvořeným je umenšena natolik, že se dílo stává součástí věže a věž na oplátku zase samotným dílem.

Kamenná věž kostela sv. Jana Křtitele tady stojí od 17. století. Nyní jako by se opět o cosi víc a sama za sebe hlásila ke slovu – jako by na sebe upozorňovala: „Jsem tady! Jsem to já, kolem jejichž stěn stoupáte vzhůru na můj vrchol.“

GALERIE VĚŽ / 2013

SLOVO V PROSTORU VĚŽ

Vychází v edici Galerie Věž

www.svatojanskavez.cz

REDAKCE Dagmar Čaplyginová

TEXTY Dagmar Čaplyginová, Renata Putzlacher, Pavel Hruška, Petr Hruška,
Radmila Vaňková, Tomáš Rozehnal, Natálie Paterová, Alžběta Luňáčková, Petr Mecner

FOTO Michal Popieluch, Eva Landsbergrová, archiv autorů

JAZYKOVÁ KOREKTURA Radmila Vaňková

GRAFICKÁ ÚPRAVA A SAZBA Markéta Březinová

PŘEBAL Andrea Sibinská

VYDAVATEL Dagmar Čaplyginová, Revoluční 310, Frýdek-Místek

TISK Kleinwächter, Frýdek-Místek

STATUTÁRNÍ MĚSTO
FRÝDEK-MÍSTEK

Publikace k 5. výročí zpřístupnění svatojánské věže ve Frýdku vychází za podpory
statutárního města Frýdek-Místek při příležitosti oslav 750 let města

Vydání první, Frýdek-Místek 2016

ISBN 978-80-906626-2-9

ISSN 2533-4786

14

Individuality

GALERIE VĚŽ

OBSAH

Program 2014	5
Individuality / Jan Balabán, Dagmar Čaplyginová	7
LITERÁRNĚ-HUDEBNÍ VEČER / STANISLAV DRASTÍK, ROMAN POLÁCH A JAKUB TICHÝ	9
Hodně štěstí, zdraví a ať tě mají všichni rádi / Stanislav Drastík	9
Básně Romana Polácha ze sbírky Náhlý vítr, který je ti svědkem	11
Text písně Jakuba Tichého z CD Nic ze života	12
Stanislav Drastík, Roman Polách, Jakub Tichý / biografie	13
SCÉNIKÝ KONCERT PROBUZENÍ ZVUKU / MAREK PRAŽÁK	15
Úvodní slovo Marka Pražáka	15
Texty Marka Pražáka z Hallady o Olejovém městě	16
Marek Pražák / biografie	19
AKUSTICKÝ OBRAZ 45 / PAVEL KORBIČKA, LUCIE VÍTKOVÁ	21
Akustické obrazy Pavla Korbičky a Lucie Vítkové / Martin Klimeš	23
Pavel Korbička, Lucie Vítková / biografie	25
FYZICKÉ BÁSNICTVÍ / PETR VÁŠA	27
Co je fyzické básnictví / Petr Váša	27
Texty Petra Váši /Lišák je lišák/	28
Petr Váša / biografie	31
LITERÁRNĚ-HUDEBNÍ VEČER / PETR ČICHONĚ	33
Úvodní slovo Pavla Hrušky	33
Básně Petra Čichoně se sbírky Pruské balady	34
Ukázka textu Petra Čichoně z prózy Slezský román	36
Petr Čichoně / biografie	37
LITERÁRNĚ-HUDEBNÍ VEČER / MIROSLAV ČERNÝ	39
Souhvězdí Velkého vozu / překlad Miroslav Černý	39
Básně Miroslava Černého se sbírky Karavansaraj	40
Miroslav Černý / biografie	42

INDIVIDUALITY

„Myslím, že jazyk je specificky lidským statkem. Člověku byla otevřena brána do světa slov. Ostatní tvorové cítí, rozhodují se, radují se, ale slovo se svým, na přítomnosti nezávislým významem zůstává výhradně lidským statkem, a to právě v těchto dvou funkcích: rozumět světu a obydlovat svět. Obydlovat sám sebe. I člověk je kus světa, tvor, ego a při svém vývoji je obydlován systémem vědomí, sdílenou kulturou myšlení a komunikace, jejímž stavebním kamenem je slovo.“

Jan Balabán

Rok Individualit jako dobrodružství světa současného umění, jeho jazyka a myšlení, jako komplexnost, syntéza v nezaměnitelné interpretaci každé jedinečné osobnosti.

Dagmar Čaplyginová

SCÉNICKÝ KONCERT PROBUZENÍ ZVUKU

MAREK PRAŽÁK /KYTARA, ZPĚV, SLOVO/

SILVIE KUDELOVÁ /ZPĚV, SLOVO/, PAVEL MACURA /KYTARA/

Hallada o Olejovém městě je literární útvar o 29 zhudebněných textech, které jsou spojeny dějovou linií s apokalyptickým obsahem. Hrdina epeje se vrací z pralesa, panensky čistého prostředí, zpět do industriální metropole. Město je ohrazeno, postupně uzavřeno a stává se izolovaným mikrosvětlem. V tomto světě zdeformovaných zákonů se schyluje ke katastrofě. Na tomto půdorysu jsou představovány situace, reálné postavy města, vztahy mladých lidí, osudy důchodců, boháčů, bezdomovců a vášnivě pokřivená romantika rozpadávající se, nemocné metropole spolu s příběhem mileneckého páru, snažícího se z města uniknout. Reálným předobrazem Olejového města je Ostrava s konkrétními místy, lidmi a bolestmi.

Epej Hallada o Olejovém městě vznikla v době, kdy se autor vracel z peruánské džun-

gle a byl konfrontován se zranitelností člověka a přírody. Osobně musím říci, že jsem byl šokován skutečností, že můžou dospělí lidé formovat a nastavit současný svět tak, jak jej vidíme a vnímáme: tj. nemocný průmysl ničící přírodu a vzduch, hyenní politika, permanentní války, zabíjející auta a cesty, parkoviště, megasklady kradoucí prostor...

Hallada jako scénický útvar byla uvedena dvakrát v ostravském Cooltouru spolu s hosty, nahrána v Praze ve studiu Avion a v současné podobě se připravuje její knižní vydání jako syntéza obrazu a textu.

Text jako celek je k dispozici divadlům a režisérům a připravuje se jeho další provedení.

Marek Pražák

AKUSTICKÝ OBRAZ 45

PAVEL KORBIČKA /KONCEPT/

LUCIE VÍTKOVÁ /PERFORMANCE/

MARTIN KLIMEŠ /SLOVO/

Projekt vizualizace hudby prostřednictvím gumových strun v látkové bužírce, namočených v razítkové barvě, realizovaný společně s hudební skladatelkou a improvizátorkou Lucií Vítkovou.

Východiska mé tvorby jsou dvě, i když se dá říci, že se často vzájemně prolínají a ovlivňují. Na jedné straně jsou to staticky ukotvené světelné sochy a instalace, redukující dané místo na jeho skrytou podstatu, rozvíjející jeho poezii nebo vymezující pohyb diváka v tomto místě včetně jeho fyzického znejišťování; na straně druhé to jsou nejružnější záznamy a výtvarná vyjádření lidského pohybu – tance či performance, kde tělo je nástrojem tvoření, zdrojem poznání a orientace v prostoru.

V případě akustických obrazů pak výsledné vizuální stopy vzniklé při hudební performance, někde dotekem strun s obrazovou plochou nebo zdí, jinde dostříknutím barvy, působí mnohdy až jako náhodně expresivní, ve skutečnosti jsou však výsledkem jiných konstruktivních pravidel než výtvarných.

Zvuk je nedílnou součástí vizuálního obrazu. Limity, ovlivňující „tvar“ hudební části díla, budou délka a množství strun v konkrétních místech u konkrétních zdí; zvuk strun a jeho lokální vztah k celkové akustice prostoru a limity vlastního těla aktéra (doteky, dosahy doskoky, chůze apod.). Jednotlivá díla nebudou mít ambici cokoli zobrazovat, přesto však, nebo právě proto, budou o to reálnější vizuálně-akustickou stopou reálného prchavého okamžiku. Výsledná estetika děl nebude prvotním záměrem ani důvodem jejich vzniku. Ke spolupráci na akustických obrazech jsem přizval kreativní brněnskou hudební skladatelku a improvizátorku

FYZICKÉ BÁSNICTVÍ

PETR VÁŠA

CO JE FYZICKÉ BÁSNICTVÍ

Fyzická báseň je víceméně audiovizuální báseň v pohybu. Jazykový experiment zkoumající meze běžné řeči. A metafora, spojení slova s činem, ztělesňování Slova.

Základní myšlenkou fyzického básnictví je vytváření komplexního jazyka, osobního a univerzálního zároveň, originálně propojeného s tradicí.

Na počátku to vypadalo jako hlasově-pohybová „animace“ textů v češtině, pak jako akční poezie vytvářená z trosek češtiny, latiny, světových jazyků a umělé řeči, pak jako „ozvučená pantomima“ s náznaky slov a bezprostřední reagování na zvuky a situaci v terénu („řeč světa“), v poslední době jako směs toho všeho, přeložená do translatinského mýtu o Dvojčeti Z Písně (Tom Van Song), ztělesnění alter-nativity. Hlavními inspiracemi fyzického básnictví jsou kromě každodenního života také dějiny různých uměleckých oborů, religionisti-

ka, psychologie a biologie. Jeho úplným prvo-počátkem byly příležitostné žertovné recitace básně Lokomotivám se motají kola, hlasové a pohybové parodie na ruský futurismus.

Petr Váša

GALERIE VĚŽ / 2014

INDIVIDUALITY

Vychází v edici Galerie Věž

www.svatojanskavez.cz

REDAKCE Dagmar Čaplyginová

TEXTY Stanislav Drastík, Roman Polách, Jakub Tichý, Marek Pražák, Blanka Švédová,
Pavel Korbička, Lucie Vítková, Martin Klimeš, Petr Váša, Pavel Hruška, Petr Čichoň,
Karel Piorecký, Miroslav Černý, Dagmar Čaplyginová, Jan Balabán

FOTO Lukáš Horký, Michal Popieluch, Eva Landsbergrová, Jakub Rozehnal, archiv autorů

JAZYKOVÁ KOREKTURA Radmila Vaňková

GRAFICKÁ ÚPRAVA A SAZBA Markéta Březinová

PŘEBAL Andrea Sibinská

VYDAVATEL Dagmar Čaplyginová, Revoluční 310, Frýdek-Místek

TISK Kleinwächter, Frýdek-Místek

STATUTÁRNÍ MĚSTO
FRÝDEK-MÍSTEK

Publikace k 5. výročí zpřístupnění svatojánské věže ve Frýdku vychází za podpory
statutárního města Frýdek-Místek při příležitosti oslav 750 let města

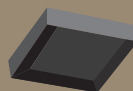
Vydání první, Frýdek-Místek 2016

ISBN 978-80-906626-3-6

ISSN 2533-4786

15

Barvy v jazyce
Instalace

GALERIE VĚŽ

OBSAH

Program 2015	6
Pátý rok / Dagmar Čaplyginová	7
PÁTÁ VĚŽ / LITERÁRNĚ-HUDEBNÍ VEČER	9
Pavel Hruška / Karel Hynek Mácha	9
Úryvek básně M. Z. Poláka	11
Ukázka textu Hynka Nekuži Máchův Mág	12
Hynek Nekuža / biografie	13
LITERÁRNĚ-HUDEBNÍ VEČER / MAREK ŠINDELKA	15
Ukázka z povídky Štafeta z knihy Mapa Anny	15
Marek Šindelka / biografie	17
LITERÁRNĚ-HUDEBNÍ VEČER / JUSTYN HAMRY	19
Hamry, všednost a svoboda / Petr Mecner, Jan Loerinc	19
Básně Justyna Hamryho	20
Justyn Hamry, Petr Mecner, Jan Loerinc / biografie	21
INSTALACE / VLADIMÍR MERTA	23
O instalaci Vladimíra Mertý / Pavel Preisner	23
Část úvodního slova / Dagmar Čaplyginová	24
Vladimír Merta / biografie	25
LITERÁRNĚ-HUDEBNÍ VEČER / PAVEL KOTRLA	27
Básně Pavla Kotrly ze sbírky Prstem na sklo rybám	28
Pavel Kotrla / biografie	29
BARVY V JAZYCE 1 / JAN SLOVÁK, PAVEL PREISNER	31
Texty Jana Slováka	31
Texty Pavla Preisnera	32
Jan Slovák, Pavel Preisner / biografie	33
BARVY V JAZYCE 2 / MAREK PRAŽÁK, HANA ČICHOŇOVÁ	35
Texty Marka Pražáka	36
Marek Pražák, Hana Čichoňová / biografie	37
BARVY V JAZYCE 3 / KARIN ŠRUBAŘOVÁ, PAVEL LUKÁŠ	39

PÁTÝ ROK

V pátém roce jsme si s přáteli a příznivci věže udělali velkou radost hned při jejím otevírání. Připravili jsme společně literárně-hudební pásмо věnované obrozené literatuře 19. století, založili jsme voice band nazvaný „S věží dech“ a nastudovali jednu z úchvatných básní Miloty Z. Poláka z eposu Vznešenost přírody. Následující pořady Pátého roku se literatuře věnovaly jak na večerech autorského čtení, tak prostřednictvím hledání dalších dimenzí psaného textu.

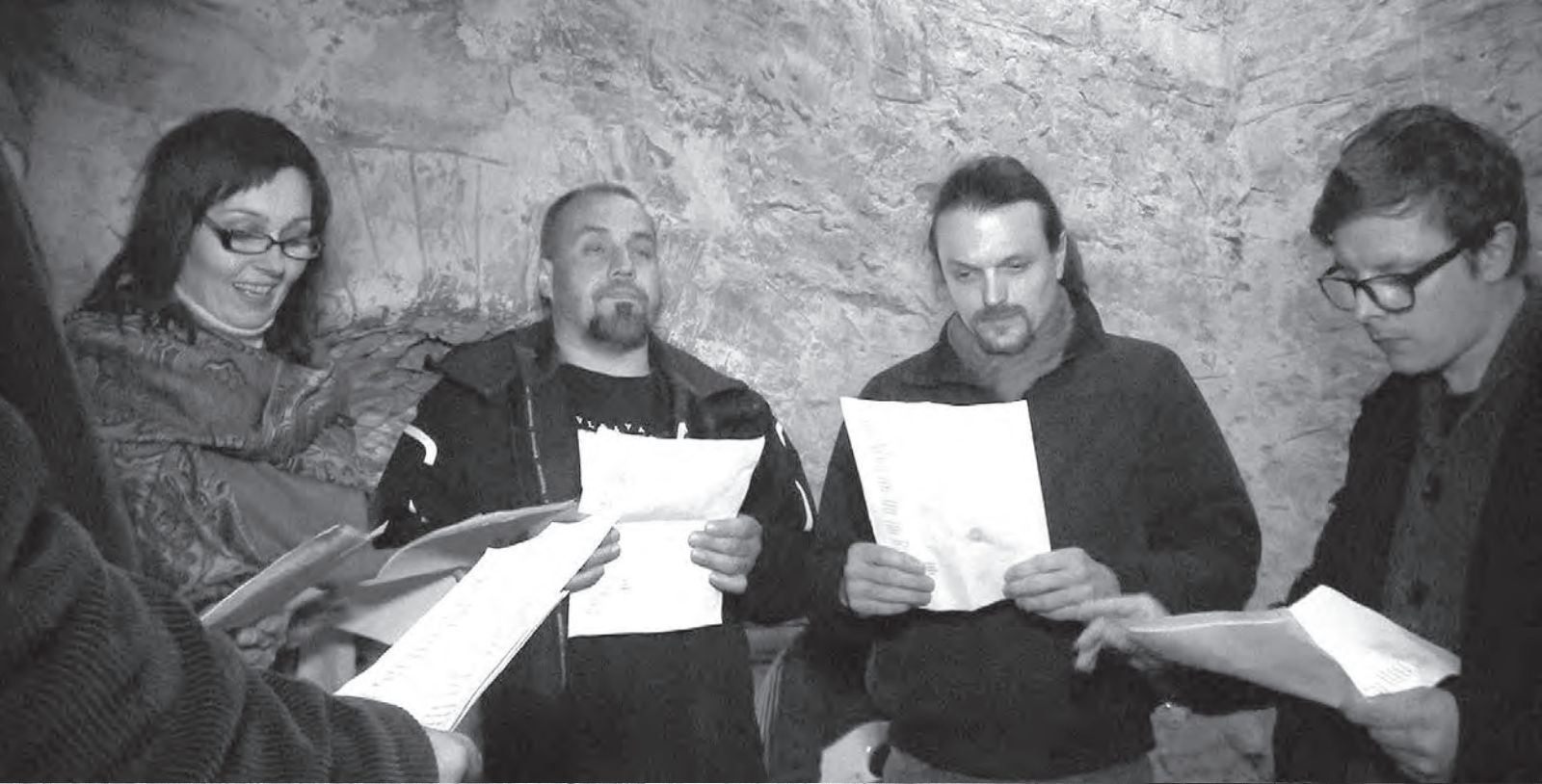
BARVY V JAZYCE

V malém cyklu přednášek s názvem Barvy v jazyce jsme se ještě hlouběji ponořili do zkoumání obraznosti, rytmu i významů textu. Nelze říci, že tomuto tématu odpovídalo klasické pojetí přednášek: některá byla spíše performance, jiná poetickým přednesem, další zasvěcenou studií. Pozvání přijali umělci, spojující mnohdy ve své jedinečné osobnosti malíře, filozofa, hudebníka básníka i performeru.

INSTALACE

Vladimír Merta se jednoznačnému vymezení vertikality nepodvolil. Svou instalaci v prvním podlaží pojal jako výzvu mohutnosti prostoru v kontrastu s minimálními, subtilními artefakty - asamblážemi - podél obvodu stěn místnosti. Po proudu času, po linii horizontální přestřel své vědomé prožívání účasti na kontinuitě tvoření od pravěku po současnost. Vladimír Merta napsal: „Autor kamenného úštěpu, čepele nebo drasadla se jako můj prapředeek spolupodílel na mém stvoření se svými předky, a to co dnes předmětného či jiného stvořím já, je naše společná práce. Takže když např. kreslím – spolupracujeme – odtud – když mluvím - spolumluvíme, a když náš společný potomek /jak předpokládám/ zalevituje – spoluzalevitujeme.“

Dagmar Čaplyginová

PÁTÁ VĚŽ

LITERÁRNĚ-HUDEBNÍ VEČER

PAVEL HRUŠKA /SLOVO/

**VOICEBAND „S VĚŽÍ DECH“ RADMILA VAŇKOVÁ, DAGMAR ČAPLYGINOVÁ,
HYNEK NEKUŽA, PETR MECNER, TOMÁŠ ROZEHNAL, JAKUB VANĚK
RADIM PŘIDAL /KYTARA/, JAN UVIRA /KLÁVESY/,
ADAM SIKORA /PERKUSE/**

KAREL HYNEK MÁCHA

Máchu bohužel postihlo to, co se poměrně často stává mnohým (nejen literárním) velikánům a co lze vnímat až za jakousi zlomyslnost či ironii dějin: jeho dílo bývá u nás hojně zmiňováno, s oblibou citováno a získalo ikonickou povahu hodnoty univerzálně platné – avšak málokdo podstoupí ono velké dobrodružství a pozorně a po svém si je čte. Bylo vědomě či z neznalosti všelijak dezinterpretováno, překrucováno či napínáno na ideologické Prokrustovo lože (máme ještě v živé paměti například pasáže středoškolských učebnic z časů reálného socialismu, v nichž se psávalo cosi v tom smyslu, že „Mácha řeší konflikt hmoty a ducha

jako bytostný materialista: zem je mu kolébkou i hrobem, ze země povstává a do ní se vrací...“!). Ve školách v minulosti i v současnosti se pohříchu proměnilo až v jakýsi „rybí tuk“, který museli a musí žáci a studenti pravidelně polykat, aniž by jej sami vyžadovali a chtěli – „zásluhu“ na tom má nepochybně a v první řadě stereotypní, rigidní a nenápaditá výuka v hodinách českého jazyka a literatury (na dálku zde skládáme hold všem kantorům, jež svou činností pod tuto charakteristiku nespadají!), která školometský povrchním přístupem k básníkovu životu a dílu posluchače v lavicích od četby Máchových textů de facto

INSTALACE

VLADIMÍR MERTA

DAGMAR ČAPLYGINOVÁ /SLOVO/

O INSTALACI VLADIMÍRA MERTY

Celá instalace se odehrává ve věži mezi nebem a zemí. Byla myšlena pro tento konkrétní prostor a pro jí vymezený čas. I když neinformovaný divák by instalaci mohl vnímat i jako „stálou expozici“, tak je přirozená. Působí i jako stopa po nějakém rituálu. Pazourky jsou prastaré a věž je stará. Čas pazourků. Čas stavby kostela. Čas instalace. Čas vymyšlení instalace a čas, který zabere projekt realizovat. Už nějaký ten čas sbírání pazourků Vladimírem Mertou. Sám autor o tom kamení říká toto: „Autor kamenného úštěpu, čepele nebo drasadla se jako můj prapředeek spolupodílel na mém stvoření a to, co dnes předmětného stvořím já, je naše společná práce.“

Pavel Preisner
část textu

„Vladimír Merta se po celý život zabývá vyhledáváním pravěkých lokalit a sběrem pravěkých kamenných nástrojů. S tímto nalezeným, prvotním, autentickým materiálem – zkamenělým prvohorním dřevem, pazourkovými a limonitovými konkracemi, mladopaleolitickými kamennými artefakty (čepelemi, úštěpy, drasadly) – pak vytváří jakési nové obrazy, jedinečné instalace, inspirovan konkrétním prostorem a místem.“ (Vlasta Čiháková Noshiro)

Až dosud pracovali umělci ve věži s velkým respektem ke genu loci, vymezení charakterem prostoru, jeho tichým spoluautorstvím. Vladimír Merta svou minimalistickou instalaci (v prvním podlaží) realizoval na časoprostorové horizontále, na kontrastu a prolínání monumentálního a komorního, na hraně mezi vážným a odlehčeným, archetypálním a civilním. V hravém uskupení jakési mini galerie se odehrává neokázalá komunikace levitujících kamenů jak se základními stavebními prvky věže – kameny a dřevem – tak s duší věže. Instalace v prvním podlaží se navíc dotýká jistého klišé v představách veřejnosti – a to ve vztahu k pojmu „galerie“, k němuž patří závěsný obraz. V tomto mírném zmatení pojmů je divák, který nepátrá po souvislostech, ponechán „bez pomoci“. Instalace ve druhém podlaží již s vertikality prostoru spolupracuje, ale ony levitující, opět tisíce let staré, lidskou rukou opracované kameny vnímáme spíše kdesi na cestě mezi nebem a zemí, jako jakési vzkazy z proudu času, Vladimírem unášeny a znovu přinuceny k životu v nových souvislostech, jako „nový obraz – o něčem, co na mýtus upomíná.“

Dagmar Čaplyginová, zkrácené úvodní slovo

BARVY V JAZYCE /1/

JAN SLOVÁK, PAVEL PREISNER /AUTORSKÉ ČTENÍ/
TOMÁŠ ROZEHNAL /SLOVO/

Milý Theo, bude večer, vše náhle končí úderem červeného štětce. Ještě se chvěje ve žluté ruce. Ztracený malíři, středověký Gauguine, stojíš už za zdí – Sloužíš skvrnám. Tvůj stín padá do země do kamení a písku, přes který lodě vozí stíny. Je noc, světlo zhaslo. Vybělený stín míří na temnělý ostrov. Böcklin. Neotáčím se – neslyším za sebou nic už dlouho. Na konci lesa se stromy vzdalují, i tma řídne a zeď je menší, unášená do dálky. Její tvář, kterou jsem kdysi miloval, plave v bílém kruhu. Neznámá loď protíná teď už téměř zapomenutý ovál.

Místo je vydlážděno v šířce kostela pískovcovými deskami. Sestupují po schodech stíny stromů a zase jsou vrhány zpět děravé světly. Stejně prostupují světla těla poutníků i těmi, kteří se jenom tak procházejí, proděravěné mihotavými světly jsou stíny kráčejících. Nohy všech chodců míchají posvěcený vzduch nad pískovcovou dlažbou. Stojím chvíli na místě pokrytém deskami v šířce kostela. Stíny stromů se tu chvějí provrtány světly, smýkají se po schodech a zase se vracejí zpět. Stejná světla procházejí kráčejícími, těla jsou proděravěná světly a jejich stíny nohami kráčejících míchají posvěceným vzduchem nad starými dlaždicemi.

Jan Slovák

GALERIE VĚŽ / 2015

BARVY V JAZYCE INSTALACE

Vychází v edici Galerie Věž

www.svatojanskavez.cz

REDAKCE Dagmar Čaplyginová

TEXTY Pavel Hruška, K. H. Mácha, Hynek Nekuža, Milota. Z. Polák, Marek Šindelka, Justyn Hamry, Petr Mecner, Jan Loerinc, Pavel Preisner, Pavel Kotrla, Jan Slovák, Marek Pražák, Karin Šrubařová, Pavel Lukáš, Tomáš Rozehnal, Vladimír Merta, Dagmar Čaplyginová, Vlasta Čiháková Noshiro

JAZYKOVÁ KOREKTURA Radmila Vaňková

FOTO Lukáš Horký, Gabriela Kotrlová, Lenka Hekerová Mertová, Eva Landsbergrová, archiv autorů

GRAFICKÁ ÚPRAVA A SAZBA Markéta Březinová

PŘEBAL Andrea Sibinská

VYDAVATEL Dagmar Čaplyginová, Revoluční 310, Frýdek-Místek

TISK Kleinwächter, Frýdek-Místek

STATUTÁRNÍ MĚSTO
FRÝDEK-MÍSTEK

Publikace k 5. výročí zpřístupnění svatojánské věže ve Frýdku vychází za podpory
statutárního města Frýdek-Místek při příležitosti oslav 750 let města

Vydání první, Frýdek-Místek 2016

ISBN 978-80-906626-4-3

ISSN 2533-4786

